

Nr 654

Av fru Eriksson i Stockholm och herr Rimmerfors, om höjning av utbildningsbidragen.

Genom införandet av begreppet arbetsinvaliditet i lagen om allmän försäkring har rehabiliteringsverksamheten kommit i förgrunden. En rehabilitering orsakar ofta en invalidiserad praktiska olägenheter, som han tvingas övervinna, innan han ännu återfått tron på sin egen förmåga. Det innebär ofta påfrestningar för den invalidiserade att lämna en miljö, där hans omgivning vant sig vid och accepterat hans handikapp, och anpassa sig efter en ny omgivning för att därefter åter byta miljö. En jämförelsevis god förtidspension kan förefalla den invalidiserade som det bättre alternativet. Visserligen föreligger skyldighet att underkasta sig rehabilitering, men åtminstone då det gäller svårt invalidiserade personer är det otänkbart att vinna en lyckad återanpassning i arbetslivet utan den invalidiserades egen positiva vilja. Grundläggande måste vara att rehabiliteringen ter sig lockande, varvid de ekonomiska villkoren spelar stor roll. Under alla förhållanden bör utgifterna i samband med utbildningen ersättas och någon kompensation därutöver lämnas för den invalidiserades insats.

För svårt invalidiserade utgår i regel sjukpenning eller pension, som minskar utbildningsbidraget med hela beloppet. I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 har i år föreslagits, att utbildningsbidrag motsvarande högst en tredjedel av utgående grundbidrag (410 kronor) alltid skall utgå, såvida den invalidiserades inkomst inte härigenom kommer att överstiga den genomsnittliga lönen inom det aktuella yrket. Utbildningsbidraget reduceras inte endast genom den invalidiserades inkomst utan även genom makes arbets- eller kapitalinkomst, vilket kan leda till att make får betala den invalidiserades utbildningskostnader.

Reduktionen gäller också de till utbildningsbidraget knutna familjeförmånerna. För närvarande utgår barnbidraget i samband med utbildning med 45 kronor per månad och barn, medan barntillägget till folkpensionen utgår med 83 kronor. Kungl. Maj:t har icke ansett sig kunna förorda en höjning av barnbidraget. Följden torde bli, att barntillägget från folkpensionen inte endast reducerar det i utbildningsbidraget ingående barnbidraget utan även leder till minskning i grundbidragen. En folkpensionsförmån som är avsedd för barnens försörjning får alltså bestrida kostnaderna för faderns eller moderns omskolning.

Arbetsmarknadsstyrelsen har bl. a. föreslagit att barnbidraget i utbildningsbidraget skulle höjas till 90 kronor från det nuvarande beloppet 45 kronor per månad och barn, alltså i ungefärlig paritet med barntillägget

inom folkpensioneringen. Även socialstyrelsen, försvarets civilförvaltning och riksförsäkringsverket har i huvudsak tillstyrkt höjningar av utbildningsbidraget och familjeförmånerna.

Det vore önskvärt att utbildningsbidragen reviderades, så att de utgjorde en bättre stimulans för den invaliderade att skaffa sig försörjningsmöjligheter genom utbildning. Därvid borde reduceringsreglerna anpassas efter de principer, som gäller enligt lag om allmän försäkring.

Omedelbart borde emellertid en höjning kunna ske av barnbidragen enligt arbetsmarknadsstyrelsens förslag från 45 till 90 kronor per månad och barn.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta att höja familjetillägget för barn i utbildningsbidraget från 45 till 90 kronor och att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en revision av utbildningsbidragen och reduktionsbestämmelserna, så att stimulansen till utbildning blir större.

Stockholm den 26 januari 1963

Nancy Eriksson

Einar Rimmerfors